

Uke 3

IN1030 – Gruppe 6

Planen for i dag:

- Kjapp Menti
- Repetisjon
 - Bruk, brukere og brukerundersøkelser
 - Sekvenstabeller
 - Oppmerksomhet og distraksjon
- Oppgaver
- Obligjobbing

Min mailadresse er mysc@uio.no

Mitt navn (til kontakt gjennom teams) - **My Schultheiss**

Spørsmål?

Go to www.menti.com and use the code 4295 7207

Bruk, brukere og brukerundersøkelser

Flere steg i en brukerundersøkelse:

1. Beskrive formålet; hvorfor?
2. Planlegge studie:
 - a) sette oppgaver og mål
 - b) samtykk
 - c) pilotere
 - d) rekruttere
3. Gjennomføre
4. Beskrive og representere dataene
5. Analysere dataene
6. Bruk resultatene

Formålet med undersøkelser – hva kan vi finne ut av?

Ofte skapes løsninger som ikke tilfredsstillende (brukerne) som skal bruke dem. For å unngå dette før utvikling av- og/eller forbedre et allerede utviklet system, bør vi undersøke bruk, brukskontekst og brukere m.m.

- Vi har alle møtt på løsninger vi opplever som dårlige. Små eller store

Eks.: Tine og treskjeen

Hentet fra <https://www.nettavisen.no/okonomi/dette-grepet-fra-tine-far-forbrukerne-til-a-reagere-vi-visste-at-dette-var-en-darlig-losning/s/12-95-3424166853>

TINE Meieriet Tretten
for ca. 6 måneder siden

For dere som har oppdaget ny type skje på noen av våre produkter, så er grunnen mindre plastbruk etter de nye EUkravene om mindre engangspast. Dette er en midlertidig løsning frem til en permanent og miljøvennlig skje kommer ettervert 🍌

Formålet med undersøkelser – hva kan vi finne ut av?

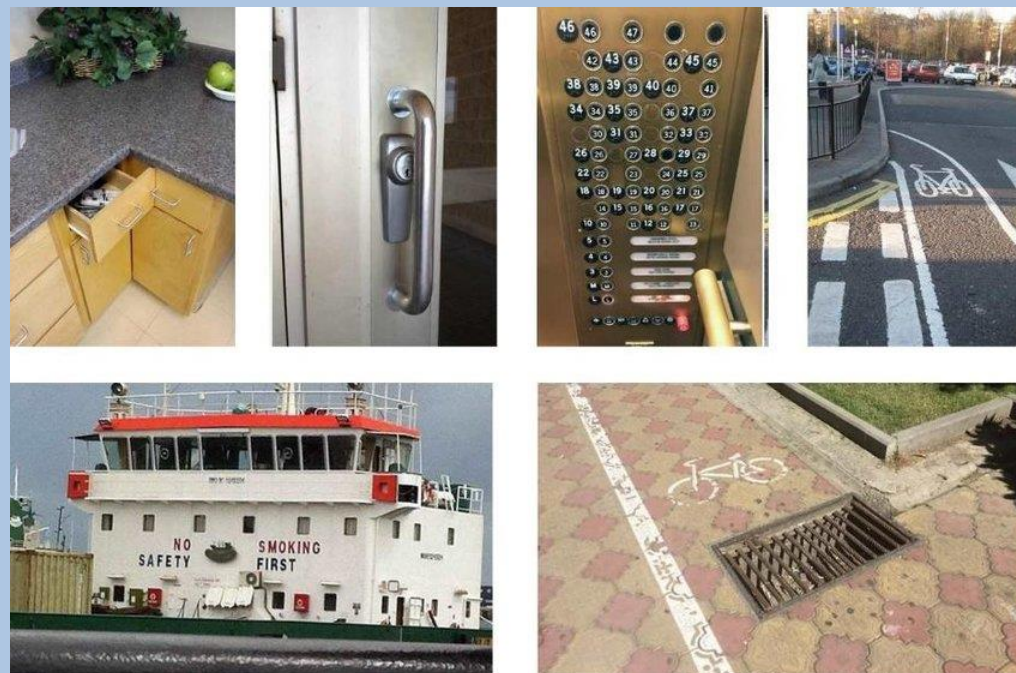
(denne fargen gir f.eks. dårlig universell utforming av overskriften:))

Ofte skapes løsninger som ikke tilfredsstillende de (brukerne) som skal bruke dem.

For å unngå dette før utvikling av- og/eller forbedre et allerede utviklet system, bør vi undersøke bruk, brukskontekst og brukere m.m.

- Vi undersøker for å
 - Skape nye systemer som er nyttige
 - Evaluere og evt. forbedre allerede eksisterende løsninger
- Analysere, kartlegge, teste
- Forstå, utforske, undersøke
- Avdekke kritiske faktorer
 - Kostnader, fallgruver, motivasjoner for bruk osv.
- Oppnå universell utforming(!!)

Systemer = produkter, tjenester, interaksjonsmekanismer m.m.

Hentet fra https://www.researchgate.net/figure/Bad-design-examples-are-in-our-life_fig4_330819888

Hentet fra https://www.ffo.no/ffo-mener/politiske_notater/veien-til-et-universelt-utformet-norge-i-2035/

Viktige spørsmål å stille seg

- Hvem er brukerne av systemet?
- Hva prøver brukerne å oppnå?
- Hvordan kan systemet best mulig støtte brukerne i sine oppgaver?
- Hvilke opplevelser synes brukerne er gode og givende?
- Hvordan bør systemet oppføre seg?
- Hvilken form bør systemet ha?
- Hvordan skal brukerne interagere med systemet?
- Hvordan kan systemets funksjoner best mulig organiseres?
- Hvordan skal systemet fremstå for førstegangsbrukere?
- Hvordan kan systemet virke forståelig, tiltrekkende, og kontrollerbart?

GDPR

- Hvordan vi får lov til å behandle personopplysninger avhenger av hvilket samtykke vi har fått fra de vi studerer/undersøker

- Personopplysninger er opplysninger og vurderinger som kan knyttes til enkeltpersoner (Datatilsynet, 2019)
- Derfor ønsker vi å avklare rettighetene til brukeren og våre egne (gjennom et samtykkeskjema) før vi går i gang med undersøkelsene vi skal gjøre

- Mal til samtykkeskjema fra IN1050:
https://www.uio.no/studier/emner/matnat/ifi/IN1050/h21/mal_informasjonskriv.doc

Et samtykkeskjema må tilfredsstillende 4 krav

Frivillig	samtykket må ikke være et resultat av press
Spesifikt	må være knyttet opp til de formål som personopplysninger behandles for
Informert	person har krav på å vite hvilke personopplysninger som blir samlet inn, hvordan de blir lagret, hva de skal brukes til, hvor lenge de vil bli lagret, hvordan man kan få innsyn i egne personopplysninger, og annet som er relevant
Utvetydig	må bekreftes ved en aktiv handling (ikke stille-samtykke) «klikk-lisenser» er sannsynligvis tilstrekkelig

Observasjon – en type bruksundersøkelse

- Det finnes mange metoder for undersøkelse av bruk, men vi fokuserer på observasjon
 - Brukes for å finne forståelse for bruk i sin kontekst
 - Det finnes også mange versjoner av observasjon, og vi fokuserer på tre (kvalitative typer):
- **Skjult observasjon:**
De som observeres er ikke klar over observasjonen, og forskeren skjuler at hen er forsker og hva formålet med studiet er
 - Etisk sett veldig vanskelig å gjennomføre!! Hvordan skal de som observeres kunne gi samtykke?
- **Åpen, passiv observasjon:**
Forskningsobjektet vet om- og har godkjent undersøkelsen (ofte gjennom et samtykkeskjema). Deretter foregår observasjonen tilnærmet som den skjulte varianten, men forskeren gir gjerne forskningsobjektet oppgaver som skal utføres
 - for så å observere handlinger, lytte til tilbakemeldinger
 - Forrige time førte vi ish slik observasjon.
 - Vi ønsker som regel å unngå å gi objektene føringer eller hint til hvordan de gitte oppgavene kan løses
- **Deltakende observasjon:**
Forskeren deltar og observerer samtidig

Sekvenser av handlinger

Sekvenstabeller

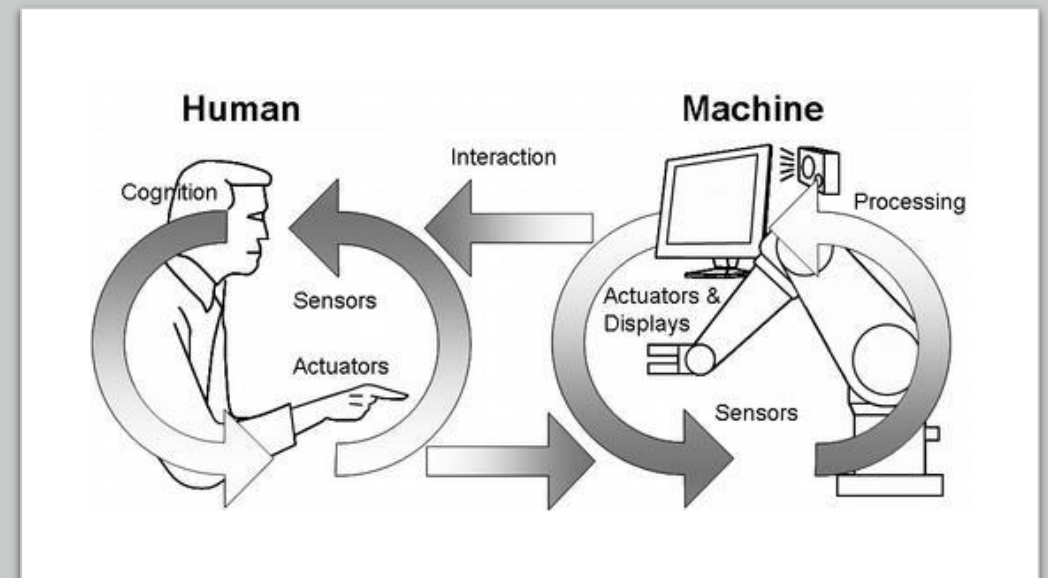
Hva er en sekvenstabell?

- En oversikt som kan brukes som analyseverktøy
 - En slags tidslinje for hendelser i en undersøkelse
- Brukes for å studere interaksjonen mellom bruker og teknologi, og identifisere områder hvor konflikter/utydeligheter oppstår
 - Hva skjer når?
 - Hvem aktiverer hvem?
 - Når (i hvilke sekvenser) tar ting lang tid?
 - Hvorfor?
 - Kan interaksjonen forbedres?

Hva kan vi få ut av en sekvenstabell?

- Et rikt bilde.
- Oversikt og innsikt – for hvordan interagerer vi egentlig med systemet? Og hvilke problemer kan oppstå?
- Kan også fremvise mismatch mellom interaksjonen til bruker og system.
 - Hvordan bruker brukeren systemet, og hvordan responderer det?

Tid ↓	Bruker		Maskinen	
	Handling ikke synlig for maskinen	Handling synlig for maskinen	Effekt synlig for brukeren	Design rasjonale (F.eks vi tar oss av når vi programmerer!)
	"Hva gjør jeg nå?"			
	"Jeg skriver brukernavn og passord og trykker her"	Innløggingsinput gis og trykker på "logg inn"		
			Siden laster	Henter brukerinformasjon gitt som input og sammenligner med registrerte brukere

Oppgaver

Oppgaver

1. Tegn en sekvenstabell for observasjonen av Finn.no

I grupper:

1. Diskuter funnene dere gjorde i forrige time, og hvordan sekvenstabellene deres reflekterer dette
 - Dukket det opp noe uventet?
 - Var dataen du samlet inn nøyaktig nok til å skape en tilfredsstillende tabell?
 - Hvordan ville du gått frem dersom du skulle gjennomføre observasjonen på nytt?

Tid	Bruker		Maskinen	
	Handling ikke synlig for maskinen	Handling synlig for maskinen	Effekt synlig for brukeren	Design rasjonale (F.eks vi tar oss av når vi programmerer!)
	"Hva gjør jeg nå?"			
	"Jeg skriver brukernavn og passord og trykker her"	Innloggingsinput gis og trykker på "logg inn"		
			Siden laster	Henter brukerinformasjon gitt som input og sammenligner med registrerte brukere

Obligjobbing

- rekk gjerne opp en hand hvis du vil ha hjelp/lufte noe :)